

We Lwowie, dnia 11. października 1908.

277

247

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycyj emerytowanych nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych o polepszenie ich bytu oraz petycyj wdów po nauczycielach o podwyższenie ich zaopatrzenia.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 8. października 1907 przekazał Wysoki Sejm petycye emerytowanych nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych o polepszenie ich bytu oraz petycye wdów po nauczycielach szkół ludowych o podwyższenie ich zaopatrzenia — Wydziałowi krajowemu z wezwaniem, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zebrał potrzebne daty, obliczył efekt finansowy ewentualnego podwyższenia poborów emeryt. nauczycieli i nauczycielek oraz wdów i sierót po nauczycielach i przedłożył sprawozdanie na najbliższej sesyi sejmowej.

Czyniąc zadość temu poleceniu Wydział krajowy po otrzymaniu od Rady szkolnej krajowej potrzebnych dat i obliczenia efektu finansowego ewentualnego podwyższenia poborów, przedkłada Wys. Sejmowi następujące sprawozdanie:

I. Co do emerytowanych nauczycieli i nauczycielek.

Według szczegółowego wykazu udzielonego Wydziałowi krajowemu z Rady szkolnej krajowej ogólna liczba nauczycieli i nauczycielek, którym przyznano emeryturę przed wejściem w życie ustawy z 25. maja 1907 podwyższającej znacznie płace nauczycielskie, wynosi 944, suma zaś emerytur 853.146 K.

W powyższej liczbie 944 emerytów i emerytek znajduje się 93 osób, pobierających emeryturę poniżej rocznych 300 K, 108 osób, których emerytura wynosi ponad 300 K, a poniżej 400 K, 84 osób pobierających emeryturę w kwocie ponad 400 K, a poniżej 500 K; 88 osób, których emerytura wynosi ponad 500 K, a poniżej 600 K.

Przy obliczeniu efektu finansowego emerytalnego podwyższenia emerytur, Rada szkolna krajowa w braku bliższych wskazówek co do rodzaju i rozmiaru tego podwyższenia wzięła w kombinacye przyznanie wymienionym wyżej kategoriom emerytur *minimum* emerytury w kwotach 300, 400, 500 lub 600 K, a podwyższenie wszystkim innym emerytom ich poborów przewyższających te *minima* o 5%, a względnie o 10%.

aleg. A. Zwiększenie rocznego wydatku wynikające z takiego podwyższenia wykazane jest szczegółowo w załączonem % obliczeniu sporządzonem przez departament rachunkowy c. k. Namiestnictwa.

Nadmienić należy, że obliczenie to oparte jest na przypuszczeniu, że powyższe *minima* emerytury przyznane zostaną wszystkim emerytom i emerytkom bez względu na to, czyli wykażą niezdolność do wszelkiego zarobkowania. Jednakże obowiązująca ustawa z 11. czerwca 1905 Nr. 73 czyni od wykazania tej niezdolności zawisłem nietylko podwyższenie dawniejszym emerytom nauczycielskim emerytury do 300 K rocznie (art. 52.) ale także przyznanie nauczycielom oznaczonego w tej ustawie *minimum* emerytury w kwocie 500 K rocznie (art. 40.). Jeżeliby przeto dawniejszym emerytom nauczycielskim przyznano *minimum* emerytury w kwocie 500 K albo wyżej bez zastrzeżenia wykazania niezdolności do wszelkiego zarobkowania, byłiby oni pod tym względem lepiej traktowani od nauczycieli, którzy dotychczas są w czynnej służbie i emerytury jeszcze nie uzyskali.

II. Co do wdów po nauczycielach.

Imienny wykaz udzielony Wydziałowi krajowemu przez Radę szkolną krajową a zestawiony po dzień 1. lipca 1907, od którego zaczęła obowiązywać ustawa z 25. maja 1907 Nr. 49. Dz. u. kr. podwyższająca znacznie płace nauczycieli ludowych w czynnej służbie, wykazuje wdów po nauczycielach zmarłych przed dniem 1. lipca 1907 — 802.

Pensye tych wdów wynoszą rocznie 317.051 K 52 h.

W powyższej liczbie 802 wdów znajduje się 241 osób, które pobierają pensye poniżej 300 K rocznie;

173 osób, których pensye wdowie wynoszą ponad 300 K a poniżej 400 K;

196 osób pobierających pensye w kwotach ponad 400 K a poniżej 500 K.

Ustawa z 11. czerwca 1905 Nr. 73. Dz. u. kr. wyznacza w Art. 44. dla wdów po nauczycielach zmarłych po dniu 1. września 1905 *minimum* egzystensyi w kwocie 400 K z tem jedynie zastrzeżeniem, że nie może przewyższać emerytury zmarłego nauczyciela, a w Art. 52. podwyższyła ustawa do *minimum* 240 K rocznie pensye niezamężnych wdów po nauczycielach zmarłych przed wejściem w życie tej nowej ustawy.

Różnica więc w wysokości pensyj wdowich dawniejszych 240 K, wobec *minimum* pensyj wdowich teraźniejszych 400 K jest znaczna, bo wynosi 160 K rocznie.

aleg. B. W udzielonym Wydziałowi krajowemu wykazie % zestawionym przez departament rachunkowy c. k. Namiestnictwa obliczono efekt finansowy ewentualnego podwyższenia pensyj wdów po nauczycielach dawniej zmarłych, w trzech alternatywach, przyjmując *minimum* pensyi w kwotach 300, 400 lub 500 K przy równoczesnem podwyższeniu o 5% a względnie o 10% pensyi tym wdowom, które pobierają rocznie ponad 300, 400 a względnie 500 K.

Nie przesądzając decyzji Wysokiego Sejmu, zwraca jednak Wydział krajowy uwagę, że w razie podwyższenia *minimum* pensji wdowiej ponad 400 K wdowy po dawniej zmarłych nauczycielach byłyby co do *minimum* pensji lepiej traktowane od tych, którym dopiero po 1. lipca 1907 pensye wdowie przyznane zostały.

III. Co do sierót po nauczycielach.

Ustawa z 11. czerwca 1905 Nr. 73 Dz. u. kr. podwyższyła w Art. 52 wdowom po nauczycielach zmarłych przed 1. września 1905 dodatek na wychowanie każdego dziecka na 80 K. z ograniczeniem, że dla wszystkich dzieci razem nie może przewyższać 240 K, w Art. 48 zaś przyznała ustawa dla każdej z sierót po nauczycielach zmarłych po dniu 1. września 1905 jedną piątą część pensji wdowiej, która to część przy najniższej pensji wdowiej 400 K, taką wypada na 80 K rocznie dla jednego dziecka.

Wysokość dodatków na wychowanie sierót po dawniejszych nauczycielach jest więc prawie równa dodatkom dla sierót po nauczycielach zmarłych po wejściu w życie ustawy z 11. czerwca 1905 Nr. 73. Dz. u. kr. a jak Rada szkolna krajowa w swem piśmie do Wydziału krajowego zaznacza, pobierają sieroty po nauczycielach dawniej zmarłych nawet znaczniejsze dodatki od sierót zaopatrzonych po wejściu w życie ustawy z r. 1905, ponieważ Rada szkolna krajowa na podstawie postanowienia ustępu 3. Art. 46 ustawy z 1. stycznia 1889 Nr. 16. Dz. u. kr. pozostawiała wymierzony pierwotnie dla kilku sierót dodatek w tej samej wysokości nawet dla jednej sieroty, kiedy już reszta rodzeństwa przestała pobierać zaopatrzenie.

Dla sierót zaś bez ojca i matki tak po dawniejszych nauczycielach t. j. zmarłych przed obowiązującą teraz od 1. września 1905 ustawą z 11. czerwca 1905 Nr. 73. Dz. u. kr. jakoteż po nauczycielach zmarłych od czasu wejścia jej w życie, normują przepisy Art. 49 i 52 tej ustawy pensję sierocińską w kwocie jednakowej 120 K dla jednej sieroty a dla wszystkich w kwocie najwyżej 400 K.

Wobec tego stanu rzeczy okazuje się zbędnem przedkładanie kombinacyj rachunkowych względem podwyższenia dodatków na wychowanie i pensyj sierocińskich.

Na tem Wydział krajowy kończy swe sprawozdanie, w którym trzymając się ściśle brzmienia uchwały z 8. października 1907, ograniczył się do przedłożenia Wysokiemu Sejmowi dat i cyfr zebranych, wstrzymał się zaś od przedłożenia własnych wniosków.

Wydział krajowy uprasza:

Wysoki Sejm raczy sprawozdanie niniejsze przyjąć do wiadomości.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:

St. Badeni, w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

D a t y

tyczące się podwyższenia emerytur przyznanych po koniec
czerwca 1907.

I. Alternatywa:

93 emerytów pobiera emeryturę, które rocznie nie przekraczają 300 K.

a) *Przy podwyższeniu emerytur do minimum 300 K*, okaże się wydatek większy w rocznej kwocie 6.495 K.

b) w razie podwyższenia emerytur o 5 procent tym wszystkim emerytom ($944 - 93 = 851$) którzy pobierają rocznie ponad 300 K, wydatek roczny zwiększy się o 41.587 K.

c) w razie podwyższenia emerytur o 10 procent tym samym t. j. 851 emerytom wydatek roczny zwiększy się o 83.174 K.

II. Alternatywa:

201 emerytów pobiera emerytury, które rocznie nie przekraczają 400 K.

a) *Przy podwyższeniu emerytur do minimum 400 K*, okaże się wydatek większy w rocznej kwocie 21.816 K.

b) w razie podwyższenia emerytur o 5 procent tym wszystkim emerytom ($944 - 201 = 743$), którzy pobierają rocznie ponad 400 K, wydatek roczny zwiększy się o 39.728 K.

c) w razie podwyższenia emerytur o 10 procent tym samym t. j. 743 emerytom wydatek roczny zwiększy się o 79.456 K.

III. Alternatywa:

285 emerytów pobiera emerytury, które rocznie nie przekraczają 500 K.

a) *Przy podwyższeniu emerytur do minimum 500 K*, okaże się wydatek większy w rocznej kwocie 46.234 K.

b) w razie podwyższenia emerytur o 5 procent tym wszystkim emerytom ($944 - 285 = 659$), którzy pobierają rocznie ponad 500 K, wydatek roczny zwiększy się o 37.844 K.

c) w razie podwyższenia emerytur o 10 procent tym samym t. j. 659 emerytom wydatek roczny zwiększy się o 85.688 K.

IV. Alternatywa:

373 emerytów pobiera emerytury, które rocznie nie przekraczają 600 K.

a) *Przy podwyższeniu emerytur do minimum 600 K*, okaże się wydatek większy w rocznej kwocie 80.265 K.

b) W razie podwyższenia emerytur o 5 procent tym wszystkim emerytom (944 — 373 = 571), którzy pobierają rocznie ponad 600 K, wydatek roczny zwiększy się o 35.480 K.

c) W razie podwyższenia emerytur o 10 procent tym samym t. j. 571 emerytom wydatek roczny zwiększy się o 70.960 K.

Szczegółowe zestawienie

efektu finansowego **wrazie podwyższenia emerytur przyznanych za czas po koniec czerwca 1907.**

I. 93 emerytów, którzy pobierają emerytury poniżej rocznych 300 K, podwyższenie im do 300 K rocznie wyniesie 6.495 K.

II. 108 emerytów, których emerytury wynoszą ponad 300 K rocznie a poniżej 400 K rocznie, podwyższenie im do 400 K rocznie wyniesie kwotę łączną 15.321 K.

III. 84 emerytów, których emerytury wynoszą ponad 400 K rocznie a poniżej 500 K rocznie, podwyższenie im do 500 K rocznie wyniesie łączną kwotę 24.418 K.

IV. 88 emerytów, których emerytury wynoszą ponad 500 K rocznie a poniżej 600 K rocznie, podwyższenie im do 600 K rocznie wyniesie łączną kwotę 34.031 K.

D a t y

tyczące się podwyższenia pensyi wdów przyznanych po koniec
czerwca 1908.

I. Alternatywa:

241 wdów pobiera pensye wdowie, które rocznie nie przekraczają 300 K.

a) *przy podwyższeniu pensyi wdów do minimum 300 K* okaże się wydatek większy w rocznej kwocie 12.611 K.

b) w razie podwyższenia pensyi wdów o 5% tym wszystkim wdowom ($802 - 241 = 561$), które pobierają rocznie ponad 300 K, wydatek roczny zwiększy się o 12.868 K.

c) w razie podwyższenia pensyi wdów o 10% tym samym t. j. 561 wdowom wydatek roczny zwiększy się o 25.736 K.

II. Alternatywa:

414 wdów pobiera pensye wdowie, które rocznie nie przekraczają 400 K.

a) *przy podwyższeniu pensyi wdów do minimum 400 K* okaże się wydatek większy w rocznej kwocie o 47.834 K.

b) w razie podwyższenia pensyi wdów o 5% tym wszystkim wdowom ($802 - 414 = 388$), które pobierają rocznie ponad 400 K, wydatek roczny zwiększy się o 9.964 K.

c) w razie podwyższenia pensyi wdów o 10% tym samym t. j. 388 wdowom wydatek roczny zwiększy się o 19.928 K.

III. Alternatywa:

610 wdów pobiera pensye wdowie, które nie przekraczają rocznie 500 K.

a) *przy podwyższeniu pensyi wdów do minimum 500 K* okaże się wydatek większy w rocznej kwocie 103.787 K.

b) w razie podwyższenia pensyi wdów o 5% tym wszystkim wdowom ($802 - 610 = 192$), które pobierają rocznie ponad 500 K, wydatek roczny zwiększy się o 5.792 K.

c) w razie podwyższenia pensyi wdów o 10% tym samym t. j. 192 wdowom wydatek roczny zwiększy się o 11.584 K.

Szczegółowe zestawienie

efektu finansowego wrazie podwyższenia pensyi wdów, przyznanych za czas po koniec czerwca 1907.

I. 241 wdów, które pobierają pensye wdowie poniżej rocznych 300 K, podwyższenie im do 300 K rocznych wyniesie 12.611 K.

II. 173 wdów, których pensye wdowie wynoszą ponad 300 K rocznie, a poniżej 400 K rocznie, podwyższenie im do 400 K wyniesie łączną kwotę 35.223 K.

III. 196 wdów, których pensye wdowie wynoszą ponad 400 K. rocznie, a poniżej 500 K rocznie podwyższenie im do 500 K rocznie wyniesie łączną kwotę 55.954 K.

THE HISTORY OF THE

REIGN OF KING CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET

IN TWO VOLUMES

LONDON: Printed by J. Sturges, at the Angel in St. Dunstons Church, 1724.

MDCCXXIV.

THE SECOND EDITION, CORRECTED.

By J. BURNET.

LONDON: Printed by J. Sturges, at the Angel in St. Dunstons Church, 1724.

MDCCXXIV.

THE SECOND EDITION, CORRECTED.

By J. BURNET.

LONDON: Printed by J. Sturges, at the Angel in St. Dunstons Church, 1724.

MDCCXXIV.

THE SECOND EDITION, CORRECTED.

By J. BURNET.

LONDON: Printed by J. Sturges, at the Angel in St. Dunstons Church, 1724.

MDCCXXIV.

THE SECOND EDITION, CORRECTED.

By J. BURNET.

LONDON: Printed by J. Sturges, at the Angel in St. Dunstons Church, 1724.

MDCCXXIV.